

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, Gazdakör, I. t.
306. sz., ahová a lapra vonatkozó
összes levelek s közlemények
intézendők. Lapzárlat péntek d. e.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő:
BOR JÁNOS

Kiadótulajdonos:
BORBÉLY SAMU

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egy negyedévre
30,000 — kor. Vidéki előfizetők-
nek havi 2000 K postaköltséggel
több. Egy szám ára 2500 korona.

Hirdetések felvételnek Budapesten: RUDOLF MOSSE hirdetési irodájában, VI., Podmaniczky-u. 49 és a MOSSE fiókokban: Győrött és Szegeden

Küzdelem és bizakodás.

Hont és Nógrád egyesített vármegyék lakossága Balassagyarmaton a Kormányzó és nagyszámu előkelőség kísérete jelenléte mellett nagy ünnepség keretében adózott Madách Imre és Mikszáth Kálmán emlékének. Közel a trianoni határhoz két újabb emléktáblát lepleztek le. Ezekről az emléktáblákról a bizakodás reménysugara áramlik szét nemcsak Csonka-Magyarországra, de kifelé az elcsatolt magyarság felé is.

Madách Imre látnoki mondását halljuk Nógrád-vármegyéből: Te meggyőrt magyarság küzdj és bizva bizál. — Küzdelmes, fáradságos ma a magyarság sorsa, de épen a balassagyarmati ünnepség is arra mutat, hogy ez a küzdelem bizalmat keltő is. — Ugyanakkor, amikor a két nagy magyar író emléktáblájának leleplezésére a Kormányzó megadta az engedélyt, feltárultak a Faluszövetség kiállító termeinek ajtai, hogy beigazolják a magyar falvak népének nagy iramu előre haladását, amit kitartó munkával s lankadatlan szorgalommal ért el. — A Faluszövetségnek 101-ik kiállítása nyílt már meg Balassagyarmaton s már a kiállításoknak ez a nagy száma is azt igazolja, hogy a falvak népének olyan szervezete van, amelyik ezt a sokáig elhanyagolt társadalmi réteget a kulturális előrehaladás horizontja felé viszi. A Faluszövetség nagyon helyesen jár el, amikor a nagyobb vidéki városokban sorozatosan rendezi ezeket a kiállításokat, amelyek mellett, hogy tanubizonyosságot szolgáltatnak a földmivelő társadalom produktóiról, még azt a nagy hivatást is betöltik, hogy a falvak népét összébb hozzák a városok népével s erre ma Magyarországon igen nagy szükség van, mert lelkiismeretlen bujtogatók szeretnék izgatni s állandóan egymásnak ugrasztani a különböző társadalmi osztályokat, így a falvak népét a városok lakosságával, hogy a meg nem értés, torzsalkodás s az egymásra való acsarkodás közepette nyugodtan halászhasanak a politika zavaros vizében.

Balassagyarmat Csonka-Magyarország végvára lett, ahonnan irodalmi nagyságok két világitó tornya árasztja sugarát a magyarságra, amely sugarak

mellett lázas munkát, kitartó szorgalmat és bizakodó arcokat látunk. Mindezekre a legnagyobb szüksége van ennek az országnak, mert az a nemzet, amelyik maga sincs meggyőződve arról, hogy munkájával kulturális és gazdasági tekintetben előbbre viheti a sorsát, az a nemzet bizalom hiányában, küzdhet, verejtékezhét, de azt az eredményt soha elérni nem fogja, amihez egyebekben a hit és a bizalom lelkesítő erejével eljutott volna. — Balassagyarmatról újabb hitet és reményt látunk szétáradni Csonka-Magyarország négy világitója felé s ez az, ami bennünket fel fog szabadítani sorvasztó sorsunk alól.

Uzszoránál

is rosszabb az a módszer, amellyel egyes lelketlen emberek, főleg kereskedők a szegényemberek, hivatalnokok, özvegyek stb. megéhezett filléreit elrabolták Magyarországon, egy szerencsétlen törvényre, a kényszeregyezsre támaszkodva.

Maga kárán tanul a magyar, másén az okos.

Ezt a törvényt lehet, hogy jószándék szülte, de a mostani szomorú helyzetben valóságos eszköz arra, hogy lelkiismeretlen emberek mások pénzét, törvényes keretek közt elcsenják saját hasznukra, hitelezőik megkárosításával, tönkretételével

Tenger könny áztatta sok ezer ember bánatos arcát az elmúlt fél évben, nehéz sóhajtások végtelen hosszú sorozata fakad fel tönkrement családapák melléből s elkeseredéssel tárgyalják s törvényes intézkedést kérnek az ilyen orvtámadások ellen.

A kényszeregyezés nem használ senkinek, kizárólag csak az adósnak. A hitelezők érdeke pedig annyira nincs megvédve, hogy azok zugolódását és kétségbeesését jogosnak kell kijelentenünk. Adatok vannak, hogy kereskedők még akkor is felhajszolták és felhajtották a jóhiszeműek pénzét mikor már tudták, hogy kényszeregyezkedni fognak s tisztában lehettek azzal, hogy azt visszafizetni nem lesznek képesek. Nagyon olyan izü ez a dolog mintha családsággal volna fűszerezve, bizonyítás esetében pedig ez a fűszeres eledel nem a hitelezők gyomrát fogja elrontani, hanem az adósét.

Legyen bármiként is az igazságérzet azt mondja, hogy ilyen bajok ellen orvoslást kell keresni. Aljanak össze a hitelezők, gyűjtsék össze az adatokat, vigyék panaszukat a legfelsőbb igazságügyi fórum elé, ahol bizonyára megértésre találhatnak s ahol értik a módját annak, hogy kell az ilyen modern rákfenét kiirtani.

Magyar véráldozat.

A magyar királyi hadtörténelmi levéltár kiadásában megjelenő „Magyar Katonai Közlöny” olyan közérdekű cikksorozat kiadását kezdte meg, mely méltó arra, hogy legszélesebb körökben figyelmet ébresszen. A folyóirat sorozatosan ismerteti a magyar csapatoknak a világháboruban való szereplését és veszteségeit. Azt, hogy Magyarországon erején fölül vett részt a világháboruban, hogy sokkal több magyar ember állt fegyverbe, került ki a harctérre, szenvedett fogásót, sebesült és hősi halált halt, mint amennyi lélekszám szerint reánk esett volna, azt mi magyarok, a statisztikai adatok tanúsága nélkül is jól tudjuk. A külföldiek és a jövő történetírói azonban csak a statisztikai adatoknak és a hites forrásmunkák feldolgozásának adnak hitelt, ezért nem hiábavaló sőt igen fontos munka, ha az illetékes szakemberek hiteles adatok alapján mutatják ki azt a szomorú igazságot, aminek a hiteléhez a magyar köztudatnak nincs szüksége bizonyítékra.

A hiteles adatok kétségtelen érveivel lehet hebizonyítani, hogy a háború alatt Magyarország sokkal többet áldozott a monarchia érdekében, mint amennyire kötelezve lett volna; Magyarországnak a háború előtt 21,011 000 lakosa volt, az 51,000,000 lakosságú monarchia lélekszámahoz arányítva tehát 41-14 százalékban kellett volna hozzájárulnia a háborús véráldozathoz. Különböző hivatalos adatok egybevetésével azonban meg lehet állapítani, hogy Magyarországból 3,381,785 ember vonult be, ami 41.14 százalék helyett, a monarchia hadköteleseinek 43-43 százalékát teszi ki. Magyarország tehát 2-29 százalékkal több véradót adott, mint amennyit tőle a monarchia jogosan megkövetelhetett. Számban kifejezve ez azt jelenti, hogy 181 535 emberrel több katona vonult be Magyarországról, mint amennyinek a mozgósítására kötelesek lettünk volna.

De aki tudja azt, hogy a magyar csapatok mindig a legrosszabb frontok legveszélyesebb pontjain küzdöttek, az nem kétkedhetik abban, hogy a hősi halottak között Magyarország arányszáma még sokkal magasabb lehetett. A kimutatás szerkesztői sajnos, nem támaszkodtak hiánytalan hivatalos adatokra. A százalékszámok összevetésével ők 530,965-re teszik a Magyar Szentkorona Országaira eső halottak arányszámát, ami azt jelenti, hogy a harctéren pusztult a magyar hadköteles bevonultaknak több mint 15 százaléka. A világháború ma-

gyar sebesültjeinek számát másfélmillióra teszi, ami a bevonultaknak majdnem 50 százaléka. Ez annyit jelent, hogy minden második bevonult magyar katona legalább egyszer megsebesült.

Monarchiából összesen 2 086. 000 katona esett hadifogságba. Ebből a számból Magyarországra 837. 000 hadifogoly esik; az összes bevonultak 24. százaléka. Tehát minden negyedik emberünk hadifogságba esett. Viszont a honvédelmi miniszterium adatai szerint Magyarországon összesen 300 000 élvezt fölmentést. Mindezekből nyilvánvaló, hogy nagyon optimisztikus számítás, ha az egész monarchiából reánk eső százalékszám szerint számítjuk ki a veszteségeket, hiszen a magyarok mindig ott voltak, ahol legolcsóbb volt az emberélet.

Beszédes számok és ékesen szóló adatok ezek!

Külföld.

A népszövetségi közgyűlés keddi ülésén megalakította elnökségét és hat főbizottságát. A közgyűlés ezután tárgyalni kezdte a tanács általános jelentését arról a munkáról, amelyet a népszövetség a lefolyt évben végzett.

A népszövetség tanácsa a múlt héten rövid párperces tanácskozás után végzett az erdélyi telepések panaszával. Tudomásul vette a román kormány magyarizatait s elfogadta az erre vonatkozó előadói jelentést, melyet Mello Franco braziliai kiküldött terjesztett elő. Az erdélyi magyar telepések képviselője a Nemzetek Szövetsége tanácsának előadójához levelet intézett, melyben kifejezi, hogy a román kormány által rendelkezésre bocsátott 700.000 arany frank nem egyéb, mint csekély alamizna, mert ennek az összegnek a felosztásakor egy katasztrális holdra, mely egyébként Romániában átlagosan 1000 aranyfrankba kerül, nem egészen 30 aranyfrank esik. A svájci lapok egyrésze foglalkozik a magyar telepések sorsával és megállapítja, hogy a telepések nagy kiábrándulással fogadják a tanács határozatát és a rájuk szakadó nagy nyomorúság miatt sokan kénytelenek lesznek kivándorolni.

Genfben az angol, francia, belga és olasz külügyminiszterek tanácskoztak a szövetséges jogi szakértőkkel a londoni megbeszélésekkel kapcsolatos jelentésről. A megbeszélések a Németországhoz intézendő meghívásra vonatkoznak. Remélhetőleg ez a meghívás már a napokban Berlinbe érkezik és a tervezett külügyminiszteri értekezleten, melyen a német külügyminiszterrel a felfajlott biztonsági szerződés ügyét rendezik, valószínűleg szeptember 27-én Lauseneban fogják megtartani.

A népszövetség pénzügyi bizottsága az osztrák pénzügyi ellenőrzés ügyében olyan határozatot hozott, melynek értelmében az ellenőrzést január 1-től megszüntetik és Zimmermann főbiztosnak ezután már csak az a joga marad meg, hogy Bécsen kívül tartózkodva felvilágosításokat kérjen a költségvetés egyes tételeiről. Ezzel egyidejűleg a pénzügyi bizottság azt is elhatározta, hogy az Osztrák Nemzeti Bankhoz szakértőt küld ki, aki a Nemzeti Bank működését figyelemmel fogja kísélni. A népszövetség fenntartja magának azonban azt a jogot, hogy a most megszüntetett ellenőrzést szükség esetén újból életbeléptethesse.

A mosszuli kérdés ügyében a török küldöttség memorandumot adott át a Nemzetek szövetségének, melyben ragaszkodik ahhoz a kivánságához, hogy a vitás kérdések elintézésére rendelkezjenek el népszavazást.

Marokkóban az alhucemasi öbölben spanyol csapatok szállottak partra. Ez alkalommal 112 francia és spanyol hajó jelent meg, bombázta a partot, 50 spanyol és francia repülőgép a szárazföldre szórta le a bombáinak tömegét. A hétfőről-keddre virradó éjszaka, valamint kedden reggel a csapatok kiszállását előkészítették, miközben a flotta és a repülőgépek újra bombázás alá

vették a partot. Délőtt 10 órakor a csapatokkal megrakott bárkák kikötöttek a parton, ahol a riff-kabilok rövid ellenállás után elmenekültek. A spanyolok sok foglyot ejtettek és bőséges hadianyagot zsákmányoltak.

Beiruti jelentés szerint Sahbandar, a néppárt elnöke és a nemzetőrök vezére, aki Damaszkuszba elmenekült, Dzsebel Oruzba utazott és ott megalakította a szír nemzeti kormányt.

RENDELET a vagyonváltság-földekről.

A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a vagyonváltság földek után, azok volt tulajdonosai által fizetendő haszonbér és köztartozás mértékének az 1925-26. gazdasági évre szóló megállapításáról.

A miniszter a vagyonváltságról szóló 1921. évi XLV. t.-c 65. §-ában nyert felhatalmazás alapján azt a haszonbért, amely az állam tulajdonába jutott, de földbirtokpolitikai célokra még át nem vett vagyonváltság-földek volt tulajdonosai, vagy jelenlegi haszonbérlei, vagy haszonélvezői az államkincstárnak fizetni kötelesek, — az 1925-26. gazdasági évre a vagyonváltság fejében leadandó föld kataszteri tiszta jövedelme összegének minden koronája után 12 kg. búzában állapította meg.

Ez a megállapítás nem érinti a vagyonváltság-földek után fizetendő haszonbéréről és köztartozásokról, valamint a haszonbérek kezeléséről szóló 1922. évi rendeletnek azt a rendelkezését, hogy amennyiben a váltság alá vont ingatlan a maga egészében haszonbérbe vagy alhaszonbérletbe van adva, az egész ingatlanért fizetett haszonbérnek a vagyonváltságföldre eső hányadát köteles a bérlet az államkincstárnak beszolgáltatni, ha a szerződéses haszonbérnek ez a hányada az előző bekezdés rendelkezése szerint megállapítható haszonbérnél több. Nem érinti a rendelet a régebbi intézkedések a vagyonváltság földeket terhelő összes tartozások fizetési kötelezettségéről szóló rendelkezéseit sem.

Milyen lesz a „Magyar Sirató“?

Móricz Pál, a hajduk küzdő írója a a következő sorokat intézte szerkesztőnkhez:

Szeged, 1925. szeptember 3.

Kedves János Barátom!

Leveled vételét, meleg magyar szívednek felém dobbanását — oly sok, nehéz esztendőnk multával — megindultan fogadom. A „Magyar Sirató“ mindenestre olyan egészséges, tápláló könyv lesz, mely könnyet fakaszt is a szemből, de a hitet erősíti. A borus lelket megvidítja, mint a drága magyar muzikaszó, amelynél az ösök sirva vigadtak. A mi fajtánk, a mi népünk története lesz benne s az eddigi megbeszélések szerint már azért is érdekes, eredeti lesz, hogy nemcsak kálvinista hajdu koponya termelte, hanem még a nyomda is kálvinista papi alapítás, amely betűivel majd szárnyat ad írásomnak. Ugyanis Tahitófaluiban, a Szilveszter-nyomda fogja kinyomni s mihelyt szabadságomról — Szeged, Felsőtanáról — haza megyek, elintézem velök az előfizetési iver nyomatását, lehetőleg mielőbbi szétküldését s a terjedelmes kéziratömegnek nyomdai munka alá adását, hogy lehetőleg még december első felében megjelenjen a sok tekintetből — látni fogod! — egyedüli zsánerű mű.

Amennyiben az együttérzők annyi támogatását megkapom, az erkölcsi elismerést e java férfikoromból eredő könyvvel kivivom és még egy merészebb, nagyobb cselekményre is képes leszek. Ha Isten úgy akarja és törekvésemben megsegít, akkor jövőre, következő könyvemben meg az ezideig figyelemre nem méltatott, nem értékelt kálvinista hajdu népünket viszem be az irodalomba. Egy dübörgős, ropogós, kemény hajdu elbeszélés kötetet adok közre majd, amilyen még nem jelent meg soha, sehol és amely a sok hamis megítélést, tévvelémenyt eloszlat a hajduk Arany János népe felől. De, mindezt én persze, csak az én hajdustevéim támogató szeretetével válthatom valóra és hogy ezt felebbresszük: ebben Reád és a hozzád hasonló lelkűekre elsősorban számítok.

Addig is, míg a munka megindul, fogadd igaz baráti ölelésemet Hálás, hű hajdu véred:

MÓRICZ PÁL.

Most már csak egyenként jöhetnek haza oroszországi foglyaink.

A két héttel ezelőtti hazaérkezett hadifogollyszállítmány volt az utolsó zárt szállítmány, amely az ugynevezett hadifogolykicsérő akció során Oroszországból Magyarországra érkezett. A magyar kormány zárt szállítmányokba gyűjtve nem fog többé hadifoglyokat Magyarországra hazaszállítani, gondoskodott azonban arról, hogy azok, akik bármilyen ok miatt mindaddig hazaszállításuk érdekében Moszkvában nem tudtak jelentkezni, ezután is akadálytalanul hazatérhessenek.

A magyar és a szovjetkormány megbízottai ugyanis megállapodást kötöttek, mely szerint a kicsérő akció megszűnte után a csonkamagyarországi illetőségű volt magyar hadifoglyok saját költségükön, mint egyenként utazók bármikor visszatérhetnek hazájukba, ha rendelkeznek a szükséges beutazó engedéllyel ellátott magyar hazautazó igazolvánnyal.

A magyarországi hatóságok részéről kiállítandó ilyen hazautazási igazolványokat ugyszintén a hazautazási költségeket továbbítás céljából a külügyminisztérium ezután is elfogadja.

Szeptember második felére várják az állatárak olcsóbbodását.

Majdnem titokban tiltotta meg a svájci kormány egy esetben előfordult száj és körömfajás miatt a szarvasmarha bevitelét. Ez egyelőre Magyarországra nézve nem jelent súlyosabb hátrányt, ha ez a tilalom azonban a későbbi őszi hónapokra is kiterjedne, Magyarországot jelentősen érintené. Kijelentés van arra, hogy az ősszel legalább olyan mennyiségű szarvasmarhát exportálhatunk, mint ez év tavaszán, amikor főleg Svajc részére nagytételű eladások történtek, amelyeket legnagyobb részt a dunántúli vármegyékben eszközöltek. A nyári hónapokban Bécs főleg jugoszláv marhát vásárolt, míg azelőtt elsősorban a magyar áru uralt a bécsi piacot. A román áru egyelőre ki van csatolva a versenyből annak ellenére, hogy Romániának nagy szarvasmarha fölöslege van s a belső fogyasztópiacra a marhahús ára egyre esik. A román kormány ennek ellenére nem hajlandó a magas kiviteli illetéket eltörölni abból kiindulva, hogy az ország olcsó húsellátását mindegyik körülmények között biztosítani kell. A kiviteli illeték eltörlése őszre várható, ekkorra az összes európai piacokon olcsóbbodást várnak. A sertés felhajtás tekintetében Románia kedvezőbb helyzetben van, mert Lengyelország után B. csben legelőbbet ad el. Lengyelország azonban legelőbbnyire könnyű sertést, Románia pedig hizott sertést visz a piacra. A bécsi állatvásár árainak olcsóbbodása a magyarországi árakra egyelőre nincs befolyással, mert a ferencvárosi állatvásár felhajtása még nem olyan nagy, hogy tartós árcsökkenésre alkalmas lenne. A fogyasztók és mézások által várt tartósabb áresés a budapesti állatvásáron a legjobb esetben is csak szeptember második felében fog megindulni. Gazdaközönségünkre tagadhatatlanul nyomasztólag fog hatni az állatárak esése.

H i r e k.

— **A református templomban** ma délelőtt Demjén Ferenc lelkész végzi az istentiszteletet.

— **Dr. Erdős Kálmán** polgármester hivatalos ügyekben szept. 10-én a fővárosba utazott.

— **A hajdúvármegyei Népközlési egyesület** szept. 14-én reggel fél kilenckor Debrecenben az alispán hivatalos helyiségében választmányi ülést tart.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága** szept. 14-én reggel 9 órakor dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt ülést tart.

— **Szüreti bál.** A hajdusoboszlói Gazdálkodó ifjak egyesülete szept. 13-án este a Gazdakörben nagyszabású szüreti táncmulatságot rendez. A mulatság iránt az érdekelt ifjuság körében igen nagy érdeklődés mutatkozik, úgyhogy a siker már is teljesen biztosítottak látszik.

— **A P. anygaházai közbirtokosság** szept. 13-án vasárnap d. e. 10 órakor a szokotti helyen választmányi ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

— **A ref. elemi népiskolákba eddig** 1255 gyermek iratkozott be. Nem iratkozott be még eddig 300 iskolaköteles növendék. Az előljáróság szigorú intézkedéseket fogantatott a mulasztókkal szemben.

— **A mi színészeink.** Lászlóffy V. Bódog szanigazgató kitűnően szervezett társulata a közönség rendkívüli érdeklődése mellett folytatja fővárosi színjárat műsorairól programot tartott legérdekesebb, legfrissebb, irodalmi és zenei becsű boházatok, operettek, színművek, népszínművek előadásait. Igyekezetét nagy siker honorálja, mert a színjáratotatók számára a Bika nagy termék befogadó képessége nem elégséges oly annyira tulzsfolt a rendelkezésre álló helyiség.

— **Az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegye** Bartha László esperes és Szomjas Gusztáv e. m. főgondnok elnökelete alatt szept. 8-án népes közgyűlést tartott. A tárgysorozat legkimagaslóbb pontja Dobó Sándor igazgató-tanító-szerkesztő ünneplése volt, aki most nyugdíjba vonult. Dobó Sándor Gusztáv főgondnok, majd Rákos István kir. tanácsos, a Magyarországi Tanítók Szövetségének kiváló elnöke üdvözölte. Délben Dobó tiszteletére 100 terítékes társas ebédet tartottak az Angol Királynőben, melyen a tanítóság nagy számmal vett részt. Itt Bartha László esperes és Rákos István Orsz. tanítószövetség elnök mondottak nagyobb jelentőségű beszédeket.

— **Megsemisítették a hajdusovátai ref. lelkészválasztást.** A hajduvidéki ref. egyházmegye bírósága szept. 8-án a Hajdusovátán aug. 5-én lefolyt ref. lelkészválasztást alaki okoknál fogva megsemmisítette.

— **Felmentették újból Gábor András segéd-lelkészét.** A tiszántuli ref. egyházkerület bírósága szept. 7-én tartott ülésében Gábor András az ellene emelt összes panaszok alul felmentette.

— **A rádió újabb nagy szerepe.** New-yorkban egy újfajta rádiókészüléket tökéletesítették, olyant, amely egy pillanat alatt, egy fél másodperc alatt értesíteni tudja az egész rendőrséget, ha valami bűncselekmény történt, avagy a tűzoltóságot, ha valahol tűz ütött ki. Ezekből a rádiógépekből 100 darabot már meg is rendeltek a rendőr-

állomások részére oly képen, hogy azok csakis a városi továbbító állomás jelzéseit képesek felvenni. A hatóságok eszerint hamarosan már az összes rendőr és tűzoltó állomásokat felszerelik az új készülékkel.

— **Adóügyi Utmutató Lexikon** jelenik meg Vargha László, volt pénzügyi könyvszakértő szerkesztésében, amely magában foglalja, nemcsak a társulati-, kereseti-, jövedelem- és vagyoadók, hanem az összes (általános-, fényüzési-, értékpapir-, állati-, örösi- stb.) forgalmiadók törvényeit, az azok kiegészítését képező rendelkezéseket, a köz-igazgatási bíróság vonatkozó döntéseit és azokat a különféle cégek könyvelésével kapcsolatban szakszerűen tárgyalja. A könyv mindenkinek nélkülözhetetlen, mert annak segítségével adóügyeit egyedül láthatja el. Kiadja az Alliance Kereskedelmi Rt. Budapest, V., Nádor u. 28. A kiadónál, valamint szerkesztőségünkben is megrendelhető.

— **Mennyi a vagyonszállítási adó?** A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a vagyonszállítási adó utáni azok tulajdonosa által fizetendő haszonbér és köztartozás és földadó mértékének 1925-26. gazdasági évre szóló megállapításáról. Eszerint azt a haszonbért, amelyet az állam tulajdonába jutott, de földbirtokpolitikai célokra még át nem vett vagyonszállítási adó tulajdonosai, vagy jelenlegi haszonbérleti vagy haszonélvezői a kincstárnak fizetni kötelesek az 1925-26. gazdasági évre a vagyonszállítási adó fejében leadandó föld kataszteri tiszta jövedelme összegének minden koronája után 12 kg. búzában állapította meg a miniszter.

— **20 méhesalád** kasban vagy kaputárban eladó. Kalló György Kaba 932. sz.

— **Gazdasági Bank részvényt** Hajdusoboszlón a legmagasabb árrban veszek. Cím a kiadóban.

— **Eladó** az 1-ső tized 4-ik sz. házastudvar. Értekezni lehet Gutmann Sándor tulajdonossal.

— **Eladó házastudvar.** A központ közelében Vasut-utca 300 hsz alatt 4 utcai szoba, konyha, 2 kamra, magtár és pincéből álló főépület és 1 szoba, konyha, kamra és istállóból álló melléképület és tengerigörét magában foglaló 501 négyszögletes beltelek örökáron szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a jelzett háznál.

— **T. olvasóinknak** bizalommal ajánljuk az ország legnagyobb cégének Neumann M. m. kir. udvari szállító ruhaházának (Debrecen Piac ucca 51.) valóban jutányos és kiváló minőségben készült ruházati cikkeinek megtekintését.

Anyakönyvi hírek Hajdusoboszlón:

Eljegyzés: Horváth Mihály — Szabó Irén, Balogh Ferenc — Sz. Kovács Eszter.

Házasság: Németi Gábor — Árva Juliánna.

Halottak: Kállai Lajos 2 hónapos, Jeges Róza 6 éves, Harsányi Jánosné Lente Zsuzsanna 78 éves, Tóth Károlyné Lovas Juliánna 45 éves.

Született: 4 fiu, 2 leány.

Ha vakítóan fehér ruhát akar, használja az ujkor legjobb mosószerét a „Wesilla” önműködő mosószeret.

„Wesilla” mosószer kíméli a ruhát, fölöslegessé teszi a kefével való dörzsölést, egyszerű főzéssel a ruha legszebb és legtartósabb fehérítése érhető el.

Teljesen ártalmatlan. Garantált klórmentes.

A legkényesebb ruhákra alkalmazható! Meglepő eredmény! Nincs többé dörzsölés! Megtakarít munkát, időt, szappant szódát! Gyártja: MAGDALIN VEGYIMŰVEK, Budapest, III. Tavasz-u. 5. Telefon 104-36. Mindenütt kapható.

Egy jó családból való fiu **tanulónak felvétetik** Veres László borbély és fodrász üzletébe.

Pénzéért

joggal a legjobbat követelheti. Ne tegyen tehát költséges kísér-

leteket, hanem maradjon meg régi jelszava mellett: Én csak a valódi „FRANCK”-kávépötléket

a „kávédaráló” védjeggyel veszem

Üszögkárók.

Az elmúlt gazdasági év zárultával sajnosan állapította meg a Tiszántuli Gazdasági Kamara, hogy a kalászosok szenvedte üszögkárók éppen nem csökkentek sőt helyenként még fokozódtak is.

Ezen jelenség okát kutatva igen sok esetben nyert megállapítást azon körülmény, hogy az üszögkár nem a csávázás elmulasztása, hanem ennek helytelen alkalmazása révén állt elő.

A köüszög elleni csávázás nem véd minden esetben a repülő üszög ellen is, nevezetesen azon repülő üszög gombák ellen nem, melyek virágfertőzés útján terjednek.

Éppen ezért ily esetben az u. n. melegvíz pácolás, vagy megbízható új vetőmag beszerzése lesz célravezető.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara növényvédelmi felügyelőség (Debrecen, Hunyadi utca 10) a hozzáfutó gazdáknak díjtalanul ad ezen kérdésben s más növényvédelmi vonatkozásban tájékoztatást csupán válaszbélyeges boríték beküldését kéri.

Kertészeti kiállítás minden tekintetben nagyarányunak ígérkezik.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara és a Debreceni Kertészeti Egyesület által Debrecenben folyó évi október hó 4-6 napokon az Arany Bika szálló termeiben megrendezendő kertészeti kiállítás, valamint bor és gyümölcsmintavásár az előjelekből és az ország minden részéből tömegesen jelentkező érdeklődésből ítélve hatalmas arányunak és a kamara eddigi kiállításaihoz mindenképen méltónak ígérkezik.

A jelentkezés már is olyan arányu, hogy férőhelyet csak azok biztosíthatnak maguk-

Férjhezmenne árvalány 60 hold földbirtokkal, FÉLÁRVA házas hajadon 100 hold földbirtokkal. Fénykép és cím: „ELITE” irodában Budapest, Kossuth Lajos utca 15. (Cégjelzéstelen levelezés).

Tóth Lajos agyagiparos

Risujszállás, Rávin-utca 13. sz.

SZÁLLIT

teljes szavatosság mellett saját gyártmányu cserépkályhát, cserépkemencét, konyhát.

nak, akik lehető legrövidebben jelentkeznek. A kiállításon az egész Tiszántulra ki terjedő kamarakerület ugyszólván minden számottevő uradalma, gyümölcs és bortertermelője képviselve lesz és a bemutatandó bor és gyümölcsminták iránt már külföldről is erős érdeklődés mutatkozik.

Bemutatásra kerülnek a gyümölcsfeldolgozás összes produktumai és a kertészeti termelésnél használatos gépberendezések, eszközök és védelmi anyagok is. A kiállításon nemcsak a hivatásos termelők, de magánosok is résztvehetnek különösebb méltánylást érdemlő kertészeti produktumaikkal, így műkedvelők is beküldhetik pl. házikertészeik diszpéldányait, vagy gyümölcssterilizálásuk javát. A kiállításon a kertművészet, a virág- és konyhakertészet gyümölcskonzerválás és befőzés is megfelelő arányokban lesz képviselve. így szinte önmagától érthető a nagyközönség rendkívüli érdeklődése is a vidéki kiállítások kereteiből magasan kiemelkedő ezen kiállítás iránt. A bor- és gyümölcsmintavásár, mely évente visszatérőnek tervezetik a Tiszántul gyümölcs és bortertermelésének piaci értékesítését s lehetőleg exportját is hivatva lesz szolgáltni, így minden termelő saját jól felfogott érdekében cselekszik, ha termésének a mintavásár révén már most is igyekszik piacot biztosítani.

A mintaszerű magyarkertészet tudományos vonatkozásai az ország legelső intézményei és szakiskolái által kerülnek bemutatásra és az ország legkiválóbb szakembereinek előadásával kísérve az okulásnak és önművelésnek valóban eredményes és csak ritkán visszatérő alkalmát fogják szolgáltatni.

Termelőket, gazdákat, kereskedőket, gyárosokat és a nagyközönséget egyaránt közvetlenül érinti ez a kiállítás, mely a Tiszántul kertészeti produktumainak, gyümölcs és bortertermelésének mennyiségi és minőségi felfokozására irányulván az egész magyar gazdatársadalom szempontjából rendkívüli és elhatározó jelentőséggel bír.

Az ország minden részéből tömegesen jelentkező helyigénylésekkel szemben már feltétlenül szükséges a kiállításon részvétel haladéktalan bejelentése, mert a Kamara elsősorban hivatali kerülete érdekeltségének jogos igényeit kívánja kielégíteni.

Felhívja tehát a Kamara kerületének mindazon uradalmait, kertészeit, gyümölcs- és bortertermelőit, kereskedőit és iparosait, akik a kiállításra még eddig nem jelentkeztek és akár kertészet, akár ipari produktumaik révén érintve vannak, hogy részvételi szándékukat térgényük kapcsán a Kamarának (Debrecen Hunyadi utca 10) lehetőleg postafordultával jelentsék be, mert elkésve érkezett helyi igényléseket a Kamarának nem lesz módjában kielégíteni.

A kiállításon részvétel minimális költségbe kerül, amelyhez még különös kedvez-

ményként a kiállításra küldendő anyag viszszaállításának teljes díjmentessége is járul.

Személyes jelentkezés a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara helyiségeiben (Debrecen Hunyadi ucca 10) a délelőtti hivatalos órák alatt.

Ujabb vetőmaghitel a károsult gazdaközönségnek.

A Földművelésügyi Miniszter újabb rendeleteivel a Tiszántul súlyos károsodást szenvedett vidéki gazdaközönségnek nyújtandó, vetőmag beszerzésére szolgáló kölcsönöket, illetve a vetőmagkölcsön összegét fel-emelte és Békés vármegye részére (különös-kép Bucsatelep támogatására szoruló gazdái részére) 150 millió korona, Szabolcs vármegye részére pedig 300 millió hitelkeretet bocsátott rendelkezésére.

A Szolnok vármegye részére már régebben engedélyezett hitelkereten felül Kun-szentmárton község aszály által nagyobb mérvű károsodást szenvedett gazdái részére 200 millió koronát, Szatmárvármegye részére a már régebben engedélyezett hitelkereten felül újabb 50 millió koronát, Szolnok-vármegye részére a már régebben engedélyezett hitelkereten felül újabb 1 milliárd koronát, Hajdu vármegye részére pedig a már régebben engedélyezett hitelkereten felül újabb 1 milliárd koronát, a jégverés által nagyobb mérvű károsodást szenvedett 100 holdon aluli gazdák részére pedig ezen és a már régebben engedélyezett hitelkereten felül újabb 150 millió koronát bocsátott az inség-akció lefolytatásának rendelkezésére.

A kölcsönt igénylőket a községi előjáróság közbenjövételével az illetékes gazdasági felügyelőségek írják össze és ugyancsak a gazdasági felügyelőségek állapítják meg az igényjogosultságot is.

A nemesített vetőmagvak használatának elterjedését előmozdítandó azon kedvezményt biztosítja a földművelésügyi miniszter a 100 holdon aluli vetőmaghitelben részesült gazdáknak, hogy a kölcsönösszeg erejéig beszerzett eredeti nemesített vetőmag vasuti szállítási díját a gazdasági felügyelőségek útján a nemesített magvakat beszerző gazdáknak visszatéríti.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara ismételtlen is felhívja kerülete gazdaközönségének figyelmét ezen nagyjelentőségű kedvezményre.

Olcsón megszállhat Pesten a „SIMPLON“ szállodában

VIII., Kenyérmező u. 4., Rákóczi ut elején a Keleti pályaudvar közelében.

Telefon: József 22-36.

Kényelmes, féregmentes, csendes szobák.

20 százalék engedmény mindenkor e hirdetés felmutatójának.

Elsőrendű kelengyeüzlet

LEÁNY és FIÚ INTÉZETI előírás szerinti

FEHÉRNEMŰEK,

paplanok, matracok

készen és rendelésre

nagy választékban!

Kardos László

cégnél

Debrecen, Kossuth-u. 9.

Alapítási év: 1831.

Kiváló anyagok.

Szakszerű kiszolgálás.

Határozott árak.

Nyomatott Lading János könyv- és műnyomdájában Kisujszálláson, (Főgimnáziummal szemben) Telefon: 46.

Neumann M.

magyar királyi udvari szállító

ruhaárúháza

Debrecen, Piac-utca 51.

(Főpostával szemben.)

Alapított 1845.

Eső köpenyek	} Közismerten kiváló minőségben és kivitelenben, leszállított árban, óriási választékban.
Felöltők	
divat öltönyök	
Mosó öltönyök	
Lüster kabátok	
Mosó nadrágok	
Mosó gyermek ruhák	

Cégünk alapja: megbízhatóságunk!

HIRDESSZEN lapunkban!

Fogműterem Budapestről!

Váry János

all. vizsgázott fogász

Található

Hajduszoboszlón hetenként kétszer. Szerdán és szombaton l. t. 286. (Posta-u)

Többi napokon

Debrecenben, Darabos-ucca 18 szám.

Mérsékelt díjszabás.

FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN.

Krisch Károly

cserépkályha raktára

DEBRECEN, PIAC-UTCA 89. SZÁM.

Telefon: 12-18.

RAKTARON TARTOK:

minden színű cserépkályhák, kandalót, be-rakott takarék tűzhelyeket, falburkolati lemezeket fürdőszobák, részére, tűzállótéglat minden méretben, ugy kazántéglat is, chamo-tehabaresot. — Elvállalok cserépkályhák át-rakását és javítását is.

Komlós Géza

női felöltők divatáruháza
Debrecen, a megyeháza mellett.

Női felöltők

Posztó, Bársony, Velour, Plüsch és Szörme kabátok; ugyszintén

szövet és selyem divatruhák
leszállított árakban!